

Η μή-συζήτηση επί του Προϋπολογισμού

του Νικολάου Α. Γ. Λιναρδάτου
πρώην Βουλευτού

Τίς δύο τελευταίες εβδομάδες πολλά γράφονται ή εγγράφουν και πάμπολλα επλημμύρισαν τους αιθέρες σχόλια και ειδησεολογία για την πενθήμερη «συζήτηση» στη Βουλή επί του Προϋπολογισμού. Κάπου εκεί παρενέπεσε και η ειδησούλα ότι ελάχιστοι πολίτες παρακολούθησαν από τα κανάλια της ΕΡΤ και της Βουλής αυτήν τη συζήτηση.

Ο **συσχετισμός** των παραπάνω διαπιστώσεων, τώρα που κατακάθεται ο κουρνιαχτός, οδηγεί σε όρισμένες σκέψεις, που ίσως παρουσιάζουν κάποιο ενδιαφέρον. Θα υποστηρίξω και θα προσπαθήσω να τό τεκμηριώσω με όσα θα ακολουθήσουν ότι η πενθήμερη απασχόληση της Βουλής με τον Προϋπολογισμό απέτελεσε στην πραγματικότητα μή-συζήτηση, όπως έξ άλλου συμβαίνει κάθε χρόνο.

Κατά τη διάρκεια των πέντε –όπως κακώς επιβάλλεται από τον κανονισμό της Βουλής– ημερών έμιλησαν εκατόν σαράντα επτά βουλευτές, ήτοι ένας στους δύο. Έχοντας ακούσει τους εισηγητές των κομμάτων μπορούσες να είσαι βέβαιος πως είχες ακούσει όλα όσα έπρόκειτο να λεχθούν κατά τις ημέρες που θα ακολουθούσαν. Γιατί, τί να κάμει ο δυστυχής ο βουλευτής στά λίγα μετρημένα λεπτά που του έχουν παραχωρηθεί, τί άλλο από τό να διαβάσει μερικές γενικότητες, τίς ίδιες με τον προηγούμενος λαλήσαντα του κόμματός του προσπαθώντας ταυτόχρονα να ξεχωρίσει με την οξύτερη ή ήπιότερη έκφορά του λόγου του;

Από κάποιο σημείο μάλιστα της διαδικασίας, επειδή και οι ίδιοι οι βουλευτές έχουν βαρεθεί να λένε και να ακούνε τά ίδια και τά ίδια, αρχίζουν και προσπαθούν να χώσουν μέσα στά πέντε ή δέκα λεπτά, που έχουν στη διάθεσή τους, κάθε τι χρήσιμο ή κατάλληλο για να κατακεραυνώσουν ή να υπερασπισθούν την (εκάστοτε) κυβέρνηση ανάλογα με το αν ανήκουν στην αντιπολίτευση ή την συμπολίτευση. Και οι ύπουργοί λένε τά ίδια και τά όμοια που έχουν πει δεκάδες φορές πρωύτερα από τηλεόρασης, ραδιοφώνου ή σε συνεντεύξεις τους στον Τύπο.

Η διαδικασία έγκρισης του κρατικού Προϋπολογισμού στην χώρα μας παίρνει από την πρώτη στιγμή στραβό δρόμο. Προτού ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, τό περιεχόμενό του έχει διαρρεύσει στον Τύπο. Και την ημέρα που κατατίθεται δίδεται από τον αρμόδιο ύπουργό συνέντευξη στά μέσα επικοινωνίας. Έτσι αρχίζουμε με μία ενέργεια που ενέχει (άθελήτως λέω, άλλ' αυτό έχει δευτερεύουσα σημασία) περιφρόνηση της Βουλής. Στή Μεγάλη Βρετανία διαρροή ή ανακοίνωση του περιεχομένου του Προϋπολογισμού πριν ή εκτός Κοινοβουλίου οδηγεί σε παραίτηση του ύπευθύνου.

Δεύτερη παρατήρηση: Ο Προϋπολογισμός ψηφίζεται ως έχει. Δέν επιτρέπονται αλλαγές, συμπληρώσεις, αφαιρέσεις, διαγραφές. Έπομένως, τί νόημα έχει ή συζήτηση; Η έκβαση της ψηφοφορίας είναι έκ των προτέρων βέβαιη, εξαρτωμένη από την εξασφαλισμένη κυβερνητική πλειοψηφία, πολλώ μάλλον που ή όλη διαδικασία έχει την έννοια έκφράσεως έμπιστοσύνης της Βουλής προς την Κυβέρνηση. Συμπέρασμα ότι αφού δέν επιτρέπονται αλλαγές στά κονδύλια του Προϋπολογισμού και ή ύπερμηνήσή του είναι από πριν γνωστή, τό ενδιαφέρον των περι τό κοινά ασχολουμένων και της κοινής γνώμης είναι εξαιρετικά μειωμένο, μηδαμινό. Όπως μειωμένη είναι και αυτή καθ' αυτή ή σημασία της όλης διαδικασίας της ψηφίσεως του Προϋπολογισμού. Παρενεθικά θά ήθελα να παρατηρήσω εδώ σχετικά με την επί του Προϋπολογισμού όμιλία του άρχηγού της Άξιωματικής Άντιπολιτεύσεως ότι μου έθύμισε ρητορική της δεκαετίας του '60. "Αχ, που 'σαι νιότη..."

Έν κατακλείδι άνακεφαλαιώνοντας τίς σκέψεις μου αυτές, σημειώνω ότι στις δημοκρατίες ο ρόλος των κοινοβουλίων στό θέμα του Προϋπολογισμού και κατά συνέπεια στη διαμόρφωση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της χώρας είναι πολύ πιο ουσιαστικός από τον της Βουλής των Έλλήνων. Η διάρκεια των συζητήσεων εκεί δέν έχει τους στενούς χρονικούς περιορισμούς, συζητείται ή σκοπιμότης και τό ύψος κάθε έσοδου και κάθε δαπάνης που κάποιος θέτει υπό άμφισβήτηση ή άναθεώρηση και είναι αυτόνότητο ότι επιτρέπονται –και συχνότατα πραγματοποιούνται– αλλαγές.

Έτσι άνακινείται και τό ενδιαφέρον των μελών των κοινοβουλίων που συμμετέχουν στην ψήφιση και ώθούνται προς σοβαρότερη αντιμετώπιση της συζητήσεως και ύποβολή συγκεκριμένων προτάσεων και παρατηρήσεων. Άλλά και οι πολίτες έπιδεικνύουν ενδιαφέρον για τίς συζητήσεις και την τελική μορφή του Προϋπολογισμού που θά καθορίσει και τή δική τους θέση μέσα στό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον του έτους που ακολουθεί.